

Halfjaarbericht fatale incidenten in Nederland

Elf mensen overleden bij fatale incidenten in de eerste helft van 2025. Dat is het grootste aantal slachtoffers bij of na aanhoudingen sinds 2016. Mensen met een migratieachtergrond hebben een tien keer grotere kans om te overlijden bij een fataal incident. De etnische ongelijkheid is groter in Nederland dan in de Verenigde Staten. Controle Alt Delete roept de Inspectie Justitie en Veiligheid op om verklaringen voor deze overlijdensgevallen te onderzoeken.

Elf slachtoffers in de eerste helft 2025

In de eerste zes maanden van 2025 zijn tot nu toe elf mensen overleden bij een fataal incident. Tien mensen overleden onder verantwoordelijkheid van de politie,ⁱ één iemand overleed na een aanrijding met een voertuig van de Koninklijke Marechaussee.ⁱⁱ De laatste zaak wordt niet onderzocht door het Openbaar Ministerie, de overige zaken wel. Mogelijk zijn er nog meer mensen overleden waarover (nog) niet publiekelijk gecommuniceerd is door het Openbaar Ministerie.

Grootste aantal slachtoffers sinds 2016

Controle Alt Delete geeft bijstand aan nabestaanden en monitort hoeveel mensen jaarlijks overlijden onder verantwoordelijkheid van wetshandhavers: bij een arrestatie, achtervolging, tijdens vervoer of in de politiecel. Het is de eerste keer, sinds de organisatie startte met het monitoren van fatale incidenten in 2016, dat er zoveel mensen overleden in een half jaar tijd. De meeste mensen overleden de afgelopen jaren in de politie-eenheden Amsterdam (16 slachtoffers), Oost-Nederland (13 slachtoffers) en Rotterdam (12 slachtoffers).

Tien keer grotere kans om te overlijden

Uit het langlopende onderzoek van Controle Alt Delete blijkt dat 79% van de slachtoffers een migratieachtergrond heeft. Afgezet tegen het aantal mensen met een migratieachtergrond in Nederland hebben zij een tien keer grotere kans om te overlijden bij of na een aanhouding dan mensen zonder een migratieachtergrond.

In Amerika overlijden ongeveer evenveel witte Amerikanen bij of na een aanhouding als Amerikanen die Black, Hispanic, American Indian, Alaska Native, Native Hawaiian of Pacific Islander zijn. Ook zijn de verschillen in de VS relatief kleiner dan in Nederland: mensen uit deze gemarginaliseerde gemeenschappen hebben een drie keer grotere kans om te overlijden bij een fataal incident dan witte Amerikanen. De etnische ongelijkheid bij fatale incidenten in Nederland is daarmee groter dan in de Verenigde Staten.

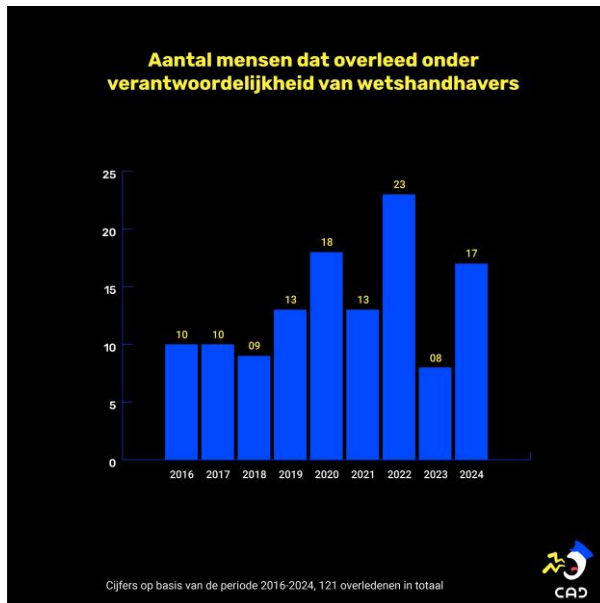
Oproep: nieuw onderzoek

Controle Alt Delete roept de Inspectie Justitie en Veiligheid op om verklaringen voor deze overlijdensgevallen te onderzoeken. Daarnaast roept Controle Alt Delete ertoe op dat het Openbaar Ministerie de migratieachtergrond van slachtoffers standaard gaat vermelden, om meer zicht te krijgen op de ongelijke kans om te overlijden bij een fataal incident.

Op de volgende pagina is een toelichting op de constatering te vinden middels statistieken en uitleg.

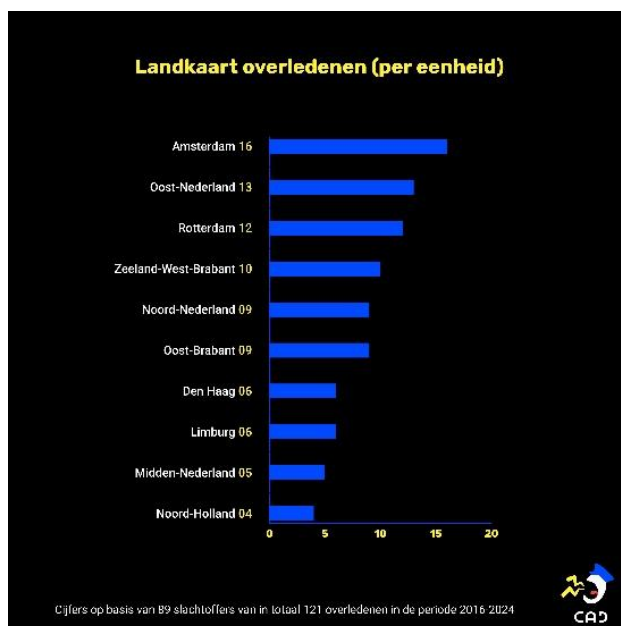
Toelichting op constatering

Afbeelding 1: het aantal mensen dat overleed sinds 2016

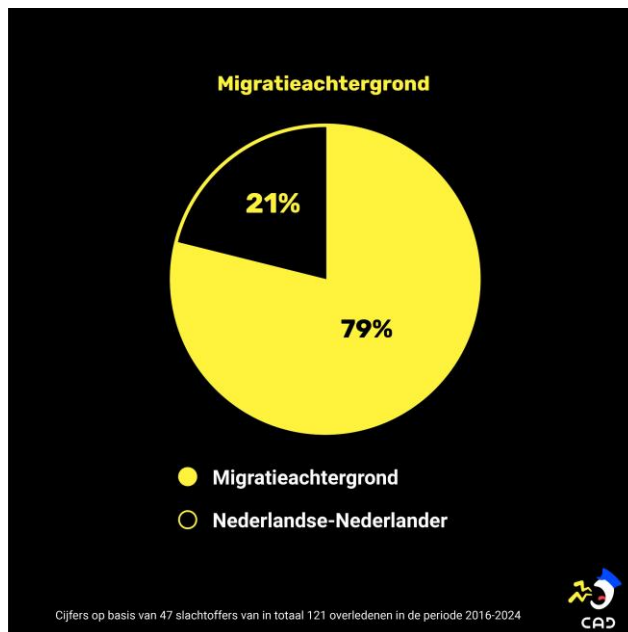
In 2016 overleden 10 personen, 10 personen overleden in 2017, 9 personen in 2018, 13 in 2019, 18 in 2020, 13 in 2021, 23 personen in 2022, 9 personen in 2023 en 17 personen in 2024. De grafiek gaat tot 2024. In 2025 overleden tot nu 11 mensen.

Afbeelding 2: het aantal overleden per politie-eenheid sinds 2016

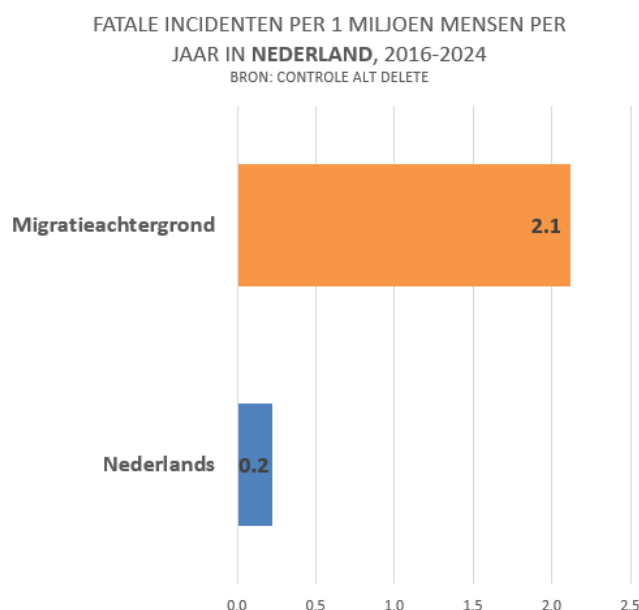
In de periode 2016-2024 overleden in Amsterdam 16 personen, Oost-Nederland 13 personen, Rotterdam 12 personen, Zeeland-West-Brabant 10 personen, Noord-Nederland 9 personen, Oost-Brabant 8 personen, Den Haag 6 personen, Limburg 6 personen, Midden-Nederland 5 personen en in Noord-Holland 4 personen.

Afbeelding 3: de achtergrond van slachtoffers sinds 2016

Jaarlijks overleden tussen 2016-2024 gemiddeld 11 mensen met een migratie-achtergrond en 3 mensen zonder migratieachtergrond.

Afbeelding 4: fatale incidenten per 1 miljoen Nederlanders

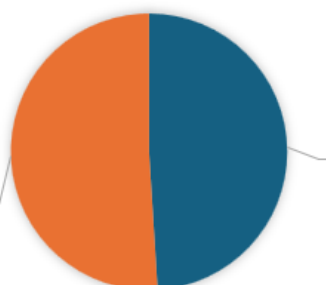
12.9 miljoen Nederlanders zijn geboren in Nederland en hebben in Nederland geboren ouders, 5 miljoen Nederlanders zijn geboren in of buiten Nederland en hebben ouders die buiten Nederland geboren zijn.

Afgezet tegen de bevolkingsaantallen overleden er jaarlijks gemiddeld 0.2 mensen zonder migratieachtergrond per 1 miljoen inwoners, en 2.1 mensen met een migratie-achtergrond per 1 miljoen inwoners. Dat is afgerond een verschil van 10 keer.

Afbeelding 5: fatale incidenten in de Verenigde Staten (totalen)

**FATALE INCIDENTEN IN DE VERENIGDE STATEN,
2013 - 2025 O.B.V. 14.506 SLACHTOFFERS**
BRON: MAPPINGPOLICEVIOLENCE.ORG/

**Black, Hispanic,
Asian, American
Indian, Alaska
Native, Native
Hawaiian,
Pacific Islander**
51%

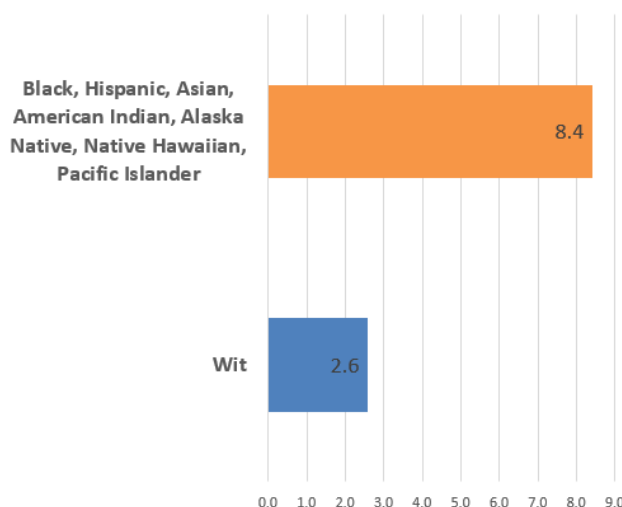
White...

Deze cijfers zijn gebaseerd op 14506 overledenen in de periode 2013-2025. Zie <https://mappingpoliceviolence.org/>.

Jaarlijks overleden gemiddeld 528 witte Amerikanen en 550 Amerikanen die zich identificeren als Black, Hispanic, American Indian, Alaska Native, Native Hawaiian of Pacific Islander.

Afbeelding 6: fatale incidenten per 1 miljoen Amerikanen

**FATALE INCIDENTEN PER 1 MILJOEN MENSEN PER
JAAR IN DE VERENIGDE STATEN, 2013-2025**
BRON: MAPPINGPOLICEVIOLENCE.ORG

204 miljoen Amerikanen identificeren zichzelf als witte Amerikaan. 65 miljoen Amerikanen identificeren zichzelf als Black, Hispanic, American Indian, Alaska Native, Native Hawaiian of Pacific Islander. 61 miljoen Amerikanen hebben een gemixt 'ras' of willen hun 'ras' niet opgeven.

Afgezet tegen de bevolkingsaantallen overleden er jaarlijks gemiddeld 2.6 witte Amerikanen per 1 miljoen inwoners, en 8.4 niet-witte Amerikanen per 1 miljoen inwoners. Dat is afgerond een verschil van 3 keer.

ⁱ <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4619564/man-overlijdt-na-mogelijke-psychose-onderzoek-naar-handelen-politie>, <https://www.telegraaf.nl/nieuws/847507045/man-doodgeschoten-bij-inval-arrestatieteam-in-rotterdam-kralingen>, <https://www.ad.nl/groningen/man-47-die-werd-verdacht-van-winkeldiefstal-overleden-na-onwelwording-in-cellencomplex-groningen~a6275ed6/>, <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4630433/arrestant-41-overleden-nadat-hij-onwel-wordt-op-politiebureau>, <https://www.ad.nl/binnenland/overleden-arrestant-is-38-jarige-man-uit-oss-rol-van-politie-onderzocht-reanimatie-mocht-niet-baten~aa15777a/>, <https://www.noordhollandsdagblad.nl/regio/west-friesland/persoon-overleden-in-zorginstelling-wognum-na-inzet-van-politie/53422326.html>, <https://www.parool.nl/nederland/twee-mannen-21-en-22-jaar-overleden-na-steekpartij-in-hoofddorp-twee-agenten-gewond~bf38fe9c/>, <https://www.ad.nl/emmen/rijksrecherche-onderzoekt-dood-43-jarige-man-na-ingrijpen-politie>, <https://nos.nl/artikel/2571080-onderzoek-naar-dood-40-jarige-man-op-politiebureau-den-haag>, <https://www.gld.nl/nieuws/8324160/arrestant-uit-cellencomplex-arnhem-overleden>,

ⁱⁱ <https://nos.nl/artikel/2551013-fietser-in-wijhe-overleden-bij-aanrijding-auto-marechaussee>